

KL

› KL
FEBRUAR 2019

EMNE

EU'S PÅVIRKNING AF DANSKE KOMMUNER - 2018

Analyse

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	3
2. Analysens hovedkonklusioner og metode	3
3. Gennemgang og sammenligning af analyseresultater	5
3.1 EU's påvirkning af kommunerne som myndighed	5
3.2 EU's påvirkning af kommunerne som arbejdsgiver	5
4. Bag om tallene	7
4.1 EU's retlige påvirkning af kommunerne	7
4.1.1 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende miljølovgivning	7
4.1.2 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende revisionslovgivning	9
4.1.3 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende konkurrencelovgivning	10
4.1.4 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende "Andet"-kategorien	10
4.2 EU's politiske påvirkning af kommunerne	10
4.2.1 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende klima og energi	11
4.2.3 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende social inklusion	12
4.2.4 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende beskæftigelse	13
4.2.5 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende uddannelse	14
4.2.6 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende "Andet"-kategorien	15

1. Introduktion

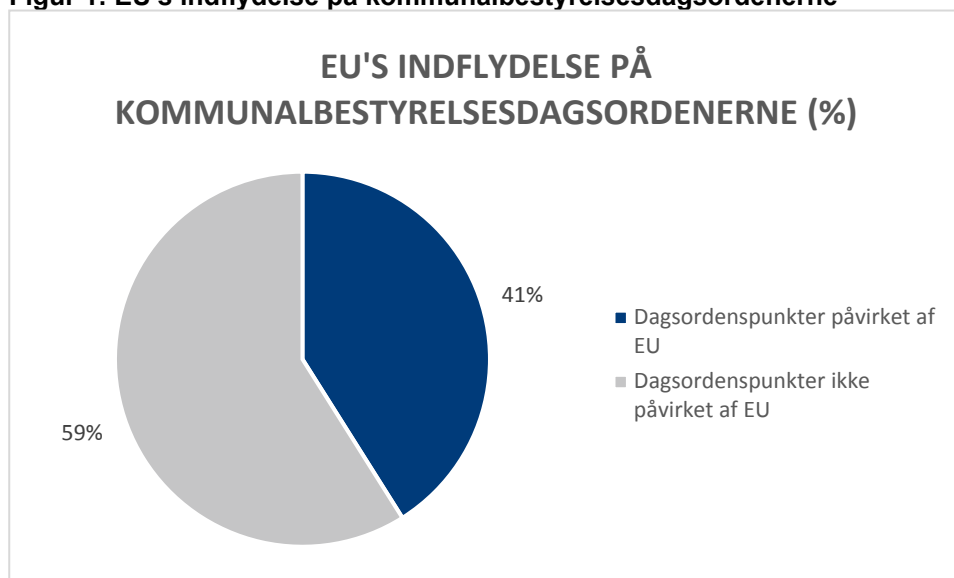
KL har siden 2012 foretaget kvantitative indholdsanalyser af EU's påvirkning af de danske kommuner. Konklusionen er, at EU påvirker de danske kommuners arbejde på en række områder, og påvirkningen forekommer både for kommunerne som myndighed og kommunerne som arbejdsgiver. Indeværende analyse er en analyse af EU's påvirkning af de danske kommuner og er baseret på dagsordenspunkter fra 2017. Denne analyses metodiske fremgangsmåde er lig de tidligere analyser, hvilket muliggør en sammenligning med tidligere analyseresultater.

Formålet er således at bidrage med et indblik i EU's påvirkning af danske kommuner i 2017 samt udviklingen af EU's påvirkning af danske kommuner over tid. Baggrunden for, at der er valgt tal fra 2017 er, at det giver et sammenligningsgrundlag i forhold til KL's tidligere analyser fra 2012 (baseret på tal fra 2011), 2014 (tal fra 2013) og 2016 (tal fra 2015). KL forventer at lave en lignende analyse i 2020, som er baseret på dagsordenspunkter fra 2019.

2. Analysens hovedkonklusioner og metode

EU er på en række opgaveområder med til at sætte rammerne for myndighedsudøvelsen i de danske kommuner. Denne analyses samlede resultat viser, at EU påvirker kommunerne i over en tredjedel af de kommunalbestyrelsessager, analysen har undersøgt. 321 ud af 782 sager er påvirket af EU, hvilket svarer til 41 procent. Figur 1 viser denne fordeling:

Figur 1: EU's indflydelse på kommunalbestyrelsesdagsordenerne

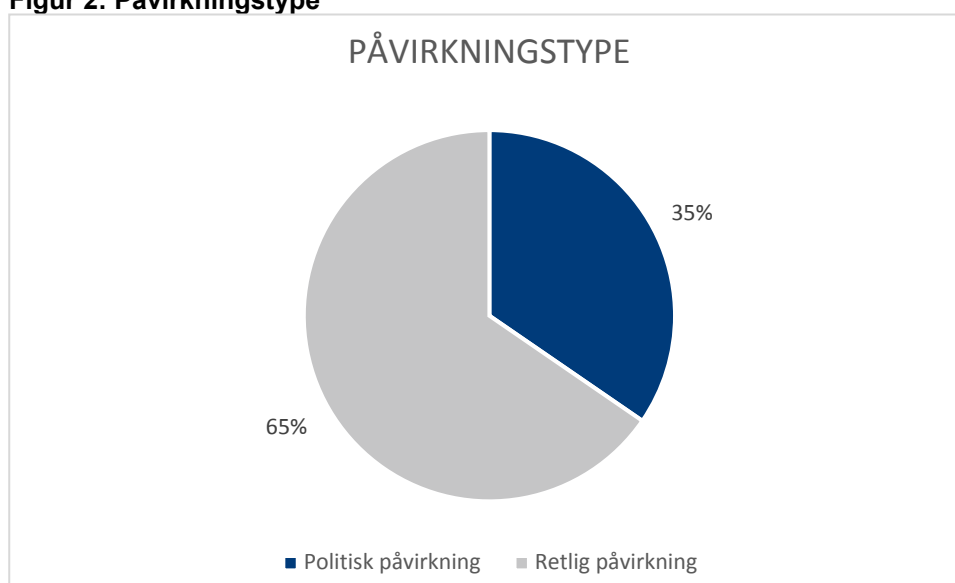
Den samlede EU-påvirkning af kommunerne kan opdeles i henholdsvis en retlig og en politisk påvirkning.

Den *retlige påvirkning* ses, når EU fastlægger juridiske rammer og retningslinjer, der direkte regulerer kommunernes opgaveløsninger.

Den *politiske påvirkning* ses til gengæld, når den danske stat i EU-sammenhæng tilslutter sig at arbejde for overordnede europapolitiske mål og benchmarks, som får betydning for kommunerne. Det sker for eksempel ved, at den enkelte danske fagminister på et møde i Ministerrådet tilslutter sig en overordnet politisk strategi, som forpligter Danmark til at udarbejde handleplaner eller implementere tiltag, der bidrager til opfyldelsen af de EU-mål, som den danske regering har tiltrådt. Det gælder for eksempel på klimaområdet, hvor EU har sat nogle overordnede mål for reduktion af CO₂-udslip. Den danske stat omformulerer disse mål til nationale klimamål i Danmarks Nationale Reformprogram. Målene har betydet, at mange kommuner har udarbejdet og iværksat klimastrategier, som bidrager til at nå de overordnede mål, som Danmark har forpligtet sig til gennem EU-samarbejdet.

Fordelingen mellem de to former for EU-påvirkning, som kommunerne oplever, er som følgende:

Figur 2: Påvirkningstype

Figur 2 viser, at størstedelen af EU's påvirkning af kommunerne er retlig i form af juridisk bindende EU-bestemmelser, således består 65 procent af EU's påvirkning af retlig påvirkning. 35 procent af påvirkningen består af politisk påvirkning. Både den retlige- og politiske påvirkning finder særligt sted indenfor miljø, klima- og energiområdet.

Boks 1: Analysens metode

Analysen undersøger dagsordener fra kommunalbestyrelsesmøder for at vise, hvilke områder af kommunernes hverdag, EU har indflydelse på. EU-påvirkningen undersøges på denne måde, fordi dagsordenerne i vidt omfang afspejler de opgaver, som kommunerne har.

Analysen undersøger i alt 40 kommunalbestyrelsesdagsordener fra 10 danske kommuner. Der er udvalgt to kommuner fra hver af Danmarks fem regioner, og for hver kommune er der undersøgt en kommunalbestyrelsesdagsorden fra hvert kvartal i år 2017. Analysen ser således på kommunalbestyrelsernes dagsordener gennem et år. I alt undersøger analysen 782* dagsordenspunkter.

*Lukkede punkter, faste punkter (for eksempel godkendelse af dagsorden, godkendelse af referat og eventuelt) og forespørgselspunkter (for eksempel når et medlem har stillet et spørgsmål vedrørende en sag, men man ikke kan se, hvad sagen omhandler) er ikke medtaget.

3. Gennemgang og sammenligning af analyseresultater

I det følgende afsnit analyseres og sammenlignes resultater fra indeværende undersøgelse med tidligere KL-analyser. Formålet er at få en forståelse af, i hvilket omfang EU påvirker kommunerne som myndighed og arbejdsgiver, og om der er sket betydelige ændringer over tid.

3.1 EU's påvirkning af kommunerne som myndighed

Det samlede resultat viser, at *EU påvirker omkring 41 procent af de undersøgte dagsordenspunkter.*

I faktiske tal gælder, at 321 af de 782 undersøgte dagsordenspunkter er påvirket af EU enten retligt eller politisk. Det svarer til 41 procent. Fordelingen er fremstillet i figur 1. KL foretog en lignende analyse af kommunalbestyrelsesdagsordenerne i 2014, der konkluderede, at andelen af påvirkede dagsordenspunkter var på 47 procent. Trods et fald er der stadig en nær sammenhæng begge år mellem EU og de danske kommuner. Forskellen på de 6 procentpoint er ikke nødvendigvis et tegn på, at EU's indflydelse er blevet reduceret, da der ikke er sket en tilbagetrækning af væsentlig EU-lovgivning. Forklaringen kan være, at der er tale om statistisk usikkerhed og variation i sagerne på de tilfældigt udvalgte dagsordener. Endvidere adskiller indeværende analyse sig fra tidligere analyser ved, at der i 2017 er 125 færre dagsordenpunkter sammenlignet med 2014.

Analysen skelner mellem om dagsordenspunkterne er retlig eller politisk påvirket. Fordelingen af de to former for EU-påvirkning er vist i figur 2. Analysen viser, at den største andel af EU's påvirkning af kommunerne er retlig i form af juridisk bindende EU-bestemmelser. Det svarer til 65 procent af de EU-påvirkede punkter på kommunalbestyrelsesdagsordenerne. Samtidig er 35 procent af sagerne politisk påvirkede, hvilket dækker over, at Danmark har bundet sig til EU-aftaler eller målsætninger, der sætter rammerne for, hvordan kommunerne skal løse opgaver indenfor blandt andet klima-, energi- beskæftigelses- og socialområdet.

Sammenlignet med analyseresultaterne fra 2014, er der sket en mindre stigning på 3 procentpoint i andelen af retligt påvirkede punkter. Ud af de retlige Hvor andelen af retligt påvirkede punkter i 2017 er 65 procent, var den tilbage i 2014 på 62 procent.

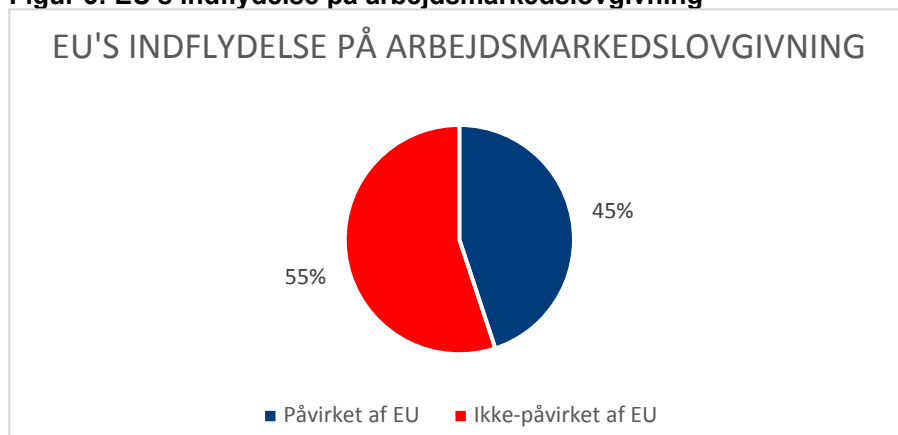
Miljø, klima- og energiområdet udgør de største andele indenfor henholdsvis retlig- og politisk påvirkning. Den retlige påvirkning indenfor miljø- og klimaområdet vil sandsynligvis stige på sigt. For eksempel trådte direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og energieffektivitet i kraft den 30. maj 2018, hvilket betyder, at en andel af den politiske påvirkning fremadrettet vil høre under retlig påvirkning. Dette direktiv er ikke omfattet af indeværende analyse, der ser på dagsordenspunkter i 2017, men det vil blive omfattet fremadrettet, da direktivet nu gælder.

Det er således på miljø og klimaområdet, at EU spiller en væsentlig rolle i påvirkningen af danske kommuner.

3.2 EU's påvirkning af kommunerne som arbejdsgiver

Der er 69 love, der omhandler arbejdsmarkedet (eksklusiv bekendtgørelser), og ud af dem er 31 baseret på EU-direktiv. Det vil sige, at 45 procent af arbejdsmarkedslovgivningen er baseret på EU-direktiver. Til sammenligning var det i 2014, 41 procent af arbejdsmarkedslovgivningen, der var baseret på EU-direktiver. Der er således tale om en stigning på 4 procentpoint i andelen af arbejdsmarkedslovgivning, der influeres af EU. Eksempler på lovgivning der er influeret af EU er ansættelsesbevisloven, barselloven og personoplysningsloven. Figur 3 viser andelen af EU's indflydelse på arbejdsmarkedslovgivning.

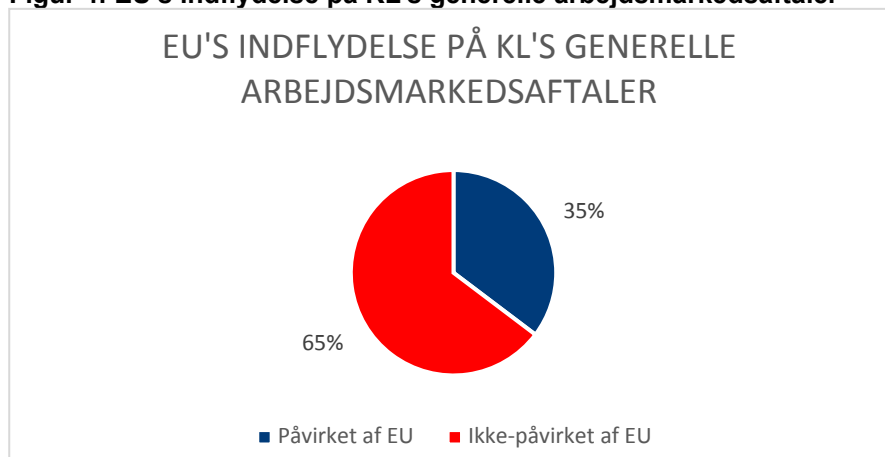
Figur 3: EU's indflydelse på arbejdsmarkedslovgivning

De arbejdsmarkedsaftaler, som KL, på vegne af de danske kommuner indgår med de faglige lønmodtagerorganisationer, er også påvirket af EU. Der er 34 generelle aftaler, og ud af dem er 12 baseret på EU-direktiver eller bindende aftaler, som er indgået af arbejdsmarkedets parter på europæisk plan. Det svarer til, at 35 procent af alle generelle aftaler er baseret på EU-direktiver eller på bindende aftaler, som er indgået af arbejdsmarkedets parter på europæiske plan. Dette er en meget lille stigning, da tallet i 2014 var 33 procent. Eksempler på dette er aftale om ferie, som er baseret på arbejdstidsdirektivet eller aftale om deltidsarbejde, som er baseret på deltidsdirektivet. Et eksempel på en bindende aftale på europæisk plan er rammeaftale om stress og rammeaftale om chikane og vold. I KL's aftale med arbejdsmarkedets øvrige parter er disse implementeret i aftalen om trivsel og sundhed.

I 2014 var 33 procent af KL's generelle aftaler baseret på et EU-direktiv. Der er således sket en stigning på 2 procentpoint siden 2014. Figur 4 viser andelen af EU's indflydelse på KL's generelle arbejdsmarkedsaftaler.

Figur 4: EU's indflydelse på KL's generelle arbejdsmarkedsaftaler

4. Bag om tallene

I de følgende afsnit bliver betydningen af EU's påvirkning af kommunernes hverdag beskrevet ved at gå bag om tallene. På den måde bliver EU-påvirkningen forklaret gennem eksempler på de kommunale opgaver, der udsættes for henholdsvis retlig og politisk påvirkning.

4.1 EU's retlige påvirkning af kommunerne

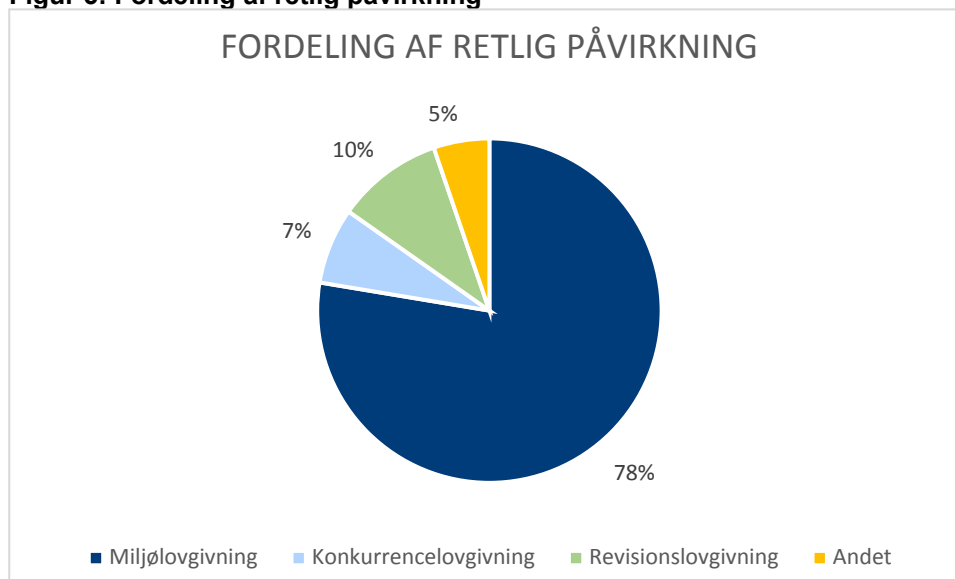
I 65 procent af de sager på kommunalbestyrelsernes dagsordener, som påvirkes af EU, er påvirkningen af retlig karakter.

Den retlige påvirkning har betydning for den måde, kommunerne skal løse bestemte opgaver på, og hvilke standarder de skal leve op til. Påvirkningen finder sted inden for en række forskellige lovområder, der har kommunal relevans. Den retlige påvirkning har grundlæggende to konsekvenser for kommunerne:

1. EU's lovgivning sætter rammerne for, hvordan kommunerne skal forvalte særlige sager. Det ses for eksempel i udbudssager, hvor der er fastsat nogle EU-krav, som kommunerne skal tage hensyn til, når de for eksempel har større byggeprojekter.
2. EU's lovgivning regulerer den måde, kommunerne løser opgaverne på. Det ses for eksempel ved, at kommunerne skal sikre, at drikkevandskvaliteten overholder fastsatte EU-standarder. Det betyder i praksis, at EU's regelsæt stiller konkrete krav, som kommunerne skal efterleve.

Fordelingen viser, at de kommunale opgaveområder inden for miljøforvaltning er særligt underlagt retlig EU-påvirkning:

Figur 5: Fordeling af retlig påvirkning

4.1.1 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende miljølovgivning

78 procent af den retlige påvirkning omhandler miljølovgivning.

Mange af de love, som kommunerne i det daglige forvalter miljøområdet i henhold til, stammer fra EU. EU har fastsat en række direktiver, som påvirker kommunernes arbejde i forhold til for eksempel naturbeskyttelse, drikkevandsforsyning, affaldshåndtering samt miljø- og energirigtig bebyggelse og renovation.

EU's direktiv for vurdering af virkning på miljøet (VVM) udøver for eksempel indflydelse på, hvordan kommunerne skal tage hensyn til miljøet, når de træffer beslutninger om nybyggeri.

På mange af kommunalbestyrelsesdagsordenerne i de undersøgte kommuner spiller VVM-direktivet en væsentlig rolle. VVM-direktivet betyder, at kommunerne skal vurdere miljøpåvirkningen af projekter. Det gælder i forbindelse med etablering af for eksempel erhvervsarealer og projektbyggeri.

Boks 2: Et eksempel fra byrådsmøde i Aalborg Kommune den 23.01.2017

Byrådet skal godkende en udvidelse af Aalborg Havn, da man ønsker at udvide erhvervsarealerne øst og vest for Aalborg Havn. Der foreligger fra en tidligere udvidelse en VVM-redegørelse, der dækker udvidelsen mod øst. Udvidelsen mod vest vil forudsætte en VVM-redegørelse heraf. Eftersom VVM-direktivet er juridisk bindende lovgivning fra EU, viser eksemplet, hvordan EU har en retlig påvirkning på kommuners myndighedsudøvelse i forbindelse med udvidelse af erhvervsarealer.

Et aspekt af VVM er inddragelse af offentligheden i form af offentlig høring. Dette går tilbage til Århus-konventionen, som blandt andet garanterer offentligheden ret til offentlig deltagelse i beslutningsprocesser på miljøområdet.

Boks 3: Et eksempel fra byrådsmøde i Haderslev Kommune den 28.02.2017

Lagkagehuset Ole & Steen ønsker at bygge en café ved Haderslev Dam, og det foreslås derfor på byrådsmødet, at man igangsætter en offentlig idéhøring om projektet. Før en eventuel realisering af projektet på beliggenheden gøres det klart, at det er nødvendigt at udarbejde kommuneplantillæg og lokalplan, med de lovbestemte høringsperioder, samt at opnå dispensation fra søbeskyttelseslinjen. Under udarbejdelse af lokalplan skal der foretages en miljøvurdering, og der er lovbestemte høringsperioder, som begge finder deres udspring i EU-lovgivning. Dette er et eksempel på, hvordan EU retligt påvirker kommunerne indenfor miljøområdet, når der skal udarbejdes kommune- og lokalplaner.

Boks 4: Et eksempel fra byrådsmøde i Brønderslev Kommune den 29.03.2017

Byrådet skal godkende, at Forslag til Kommuneplan 2017-2029 skal sendes i offentlig høring. Der er i forbindelse med udarbejdelse af forslaget foretaget en VVM, da dette forslag er omfattet heraf. Forslaget og miljøvurderingen skal sendes i offentlig høring i minimum otte uger. Dette eksempel understreger EU's retlige påvirkning af kommunernes udarbejdelse af kommuneplaner.

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Natura 2000 udgøres af fugledirektivet og habitatdirektivet. Disse beskytter henholdsvis vilde fugle og naturtyper for truede dyre- og plantearter og levesteder. I Danmark er der udpeget 252 Natura 2000-områder, og disse udgør tilsammen 8 procent af landarealet og 18 procent af havarealet.

Boks 5: Et eksempel fra byrådsmøde i Aalborg Kommune 11.12.2017

Byrådet skal godkende høringssvar om justeringer af Natura 2000 grænser. Seks Natura 2000-områder ligger helt eller delvist i Aalborg Kommune. Områderne består af habitatområder eller en kombination af habitat- og

fuglebeskyttelsesområder. I forbindelse med regeringens Naturpakke fra maj 2016 blev det aftalt at undersøge muligheden for at udtage intensive jordbrugsarealer og byarealer af Natura 2000-områderne, samt eventuelt af udvide disse med særligt værdifulde naturarealer. Dette eksempel illustrerer EU's retlige påvirkning af kommunerne i forbindelse med håndtering af bestemte arealmæssige områder.

Der eksisterer et drikkevandsdirektiv, der fastlægger krav til drikkevand. Formålet er at beskytte den offentlige sundhed mod skadelige virkninger af forurening ved at sikre, at drikkevandet er sundt og rent.

Boks 6: Et eksempel fra byrådsmøde i Viborg Kommune 30.08.2017

Byrådet skal godkende indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet i Ulbjerg-Møldrup-Hvilsom-området, som forinden har været sendt i 12 ugers offentlig høring. Dette er eksempel på, hvordan drikkevandsdirektivet har betydning for, at kommunen er retlig forpligtet til at udarbejde indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet.

EU's vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandløb og søer, overgangsvande, kystvande og grundvand i alle EU-lande.

Boks 7: Et eksempel fra byrådsmøde i Hillerød Kommune 29.03.2017

Byrådet skal godkende et høringssvar til *Udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter*. Denne bekendtgørelse bygger på flere EU-direktiver, herunder blandt andet et direktiv om miljøkvalitetskrav indenfor vandpolitikken. Eksemplet viser, hvordan EU påvirker miljøområdet direkte gennem lovgivning.

4.1.2 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende revisionslovgivning

10 procent af den retlige påvirkning omhandler revisionslovgivning.

EU har vedtaget en række direktiver, der vedrører offentlig revision. Et af disse er direktivet om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber. Dette har fået betydning for kommunernes forvaltnings- og administrationspraksis. Direktivets påvirkning på kommunerne ses særligt, når kommunerne er forpligtet til at lade deres regnskaber undergå ekstern revision og kvalitetssikring.

Boks 8: Et eksempel fra byrådsmøde i Hillerød Kommune 21.06.2017

Hillerød Kommune har modtaget Revisionsberetning vedrørende årsregnskabet 2015. Eksemplet viser, at kommunen har ladet deres regnskaber undergå ekstern revision og herved underlagt EU's regelsæt.

4.1.3 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende konkurrencelovgivning

7 procent af den retlige påvirkning omhandler konkurrencelovgivning.

Konkurrencelovgivning dækker blandt andet over udbuds- og udliciteringsopgaver, som fylder meget på de kommunale dagsordener. På udbudsområdet regulerer EU kommunernes arbejde gennem udbudsdirektivet, der skal sikre lige vilkår for tilbudsgivere på tværs af EU's medlemsstater ved at beskytte imod favorisering af lokale og nationale virksomheder. EU's udbudsregler betyder helt konkret, at når kommunerne skal have udført opgaver, for eksempel vedrørende tjenesteydelser, vareindkøb, byggeri eller forsyningsvirksomhed, der overstiger 1,5 mio. kr., skal de sendes i EU-udbud, så virksomheder fra EU-landene kan byde på opgaven.

Boks 9: Et eksempel fra byrådsmøde i Viborg Kommune 17.05.2017

Byrådet skal godkende udbudsmateriale vedrørende projekt "Viborg Sport & Event", således at projektet kan sendes i udbud i perioden frem til ultimo 2017. Her ses et eksempel på, at en kommune skal sende opgaver i udbud, når projektet overstiger den gældende tærskelværdi.

4.1.4 Eksempler på retlig påvirkning vedrørende "Andet"-kategorien

5 procent af den retlige påvirkning hører under "Andet"-kategorien.

Eksempler fra "Andet"-kategorien er dagsordenspunkter, der omhandler øget samarbejde mellem den offentlige- og private sektor, trafiksikkerhed og statsstøtteregler. Følgende eksempel vil tage udgangspunkt i statsstøttereglerne. Kommunerne er omfattet af statsstøttereglerne, som er et kompliceret regelsæt, der udgør rammerne for, hvornår der må tildeles støtte til virksomheder, produktioner og projekter. Det er ikke al offentlig støtte, der betragtes som statsstøtte af EU, hvilket også hæmmer denne analyses mulighed for at vurdere dagsordenspunkter, der kan være omfattet af statsstøtteregler. Derfor inkluderes kun de punkter, der klart er omfattet af statsstøttereglerne. Da det drejer sig om få punkter, der klart er omfattet af statsstøttereglerne, inkluderes disse i "Andet"-kategorien. "Andet"-kategorien omfatter imidlertid mere end punkter omfattet af statsstøtteregler.

Boks 10: Et eksempel fra byrådsmøde i Syddjurs Kommune 30.08.2017

Mørke Fjernvarmeselskab ønsker at etablere et nyt 4,5 MW stort fjernvarmeværk, og de anmoder om den nødvendige kommunegaranti for at kunne optage et lån i KommuneKredit. Efter gældende regler skal der fastsættes og opkræves en provision, hvis en kommune stiller garanti for et lån til et forsyningselskab. Provisionen skal i denne konkrete sag fastsættes efter markedspris. Varmeselskabet skal derfor betale provision på markedspræssige vilkår, eftersom et vederlagsfri garanti vil blive opfattet som statsstøtte og dermed være i strid med statsstøttereglerne. Dette eksempel viser, at en kommune kan være nødsaget til at tage højde for statsstøtteregler ved udstedelse af en kommunegaranti.

4.2 EU's politiske påvirkning af kommunerne

I 35 procent af de sager på kommunalbestyrelsernes dagsordener, som påvirkes af EU, er påvirkningen af politisk karakter.

Den politiske påvirkning finder sted gennem EU's politikker, mål og benchmarks. EU formulerer en række overordnede politikker, der omsættes til nationale mål og strategier, der sætter rammerne for kommunernes opgaver. Disse udmøntes for eksempel i Europa-Kommissionens meddelelser og i Ministerrådets og Europa-Parlamentets anbefalinger og rapporter, som foranlediger nationale handleplaner, der påvirker kommunerne, særligt igennem EU2020-strategien.

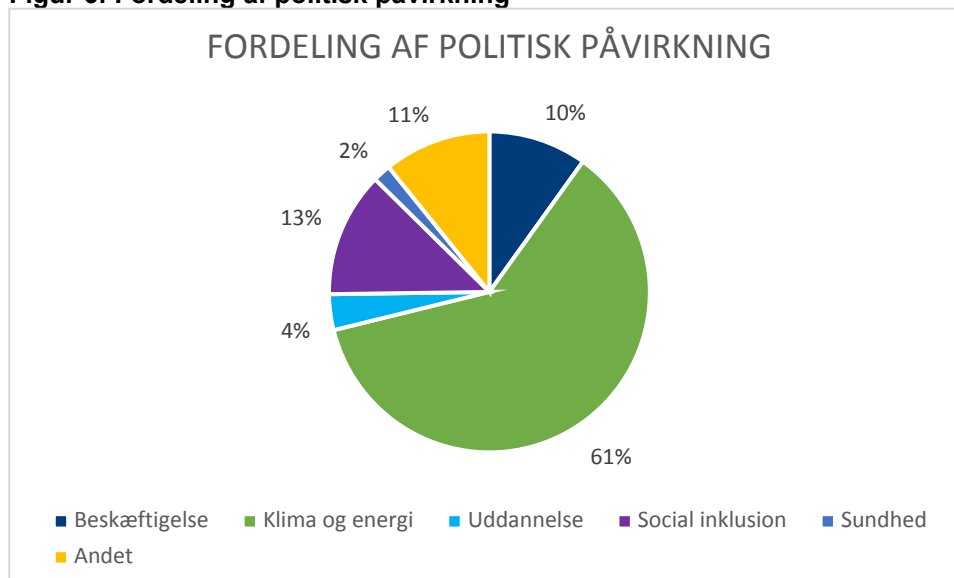
Europa 2020-strategien (EU2020-strategien) er EU's vækststrategi. Formålet med strategien er at fremme fornyet vækst og beskæftigelse i Europa gennem en intelligent, bæredygtig og inkluderende omstilling af den europæiske økonomi. Der er en række forskellige områder, hvor EU ikke har beføjelser til at vedtage juridisk bindende lovgivning, men hvor medlemslandene laver aftaler eller målsætninger i EU-regi, som er bindende i politisk forstand og som i sidste ende påvirker kommunerne i kraft af kommunernes rolle som implementerende myndighed. EU's påvirkning af kommunerne foregår blandt andet via den åbne koordinationsmetode.

Boks 11: Den åbne koordinationsmetode

Metoden går ud på, at EU's medlemslande kollektivt koordinerer deres politikker gennem overordnede EU-mål og benchmarks. De overordnede mål skal nås inden for en bestemt tidsramme, men det overlades til medlemslandene at finde den bedste måde at nå de overordnede mål. Målene er sat kvantitativt og skal sikre at et gennemsnit af alle EU-landene opnår disse. Det betyder, at nogle lande vil ligge over målet og andre under målet. Landene kan inspirere hinanden gennem 'best practices'.

Klima-, social- og beskæftigelsesområdet er eksempler på kommunale kerneområder, hvor beslutningerne på europæisk plan har betydning for de politiske beslutninger, der træffes i kommunalbestyrelserne. Disse målsætninger kan spores i de kommunale sager for eksempel ved, at en kommune iværksætter bestemte initiativer for at leve op til de overordnede mål indenfor eksempelvis uddannelsesområdet. Der er således tale om indirekte påvirkning, hvor man kan trække tråde fra EU-mål til nationale handlingsplaner og videre til kommunernes indsats. Derfor vurderes den politiske påvirkning fra sag til sag bl.a. på baggrund af målene i EU2020-strategien, som sætter mål og benchmarks på for eksempel klima-, beskæftigelse, social-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet. Figur 6 fremstiller fordelingen af den politiske påvirkning:

Figur 6: Fordeling af politisk påvirkning

4.2.1 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende klima og energi

61 procent af EU's politiske påvirkning af kommunerne omhandler klima og energi.

På klimaområdet er der i EU fastlagt nogle ambitiøse målsætninger for at reducere CO₂-udslippet i Europa. Målet om at sikre CO₂-reduktion er en kompleks sag, der både præges af overordnede politiske EU-målsætninger og juridisk regulerende direktiver. En række klimainitiativer er for eksempel skrevet ind i direktivet for vedvarende energi (VE), der handler om fremme af energi fra vedvarende energikilder. Heri er der altså tale om en retlig påvirkning af kommunerne. Men klimaindsatsen i kommunerne er også i høj grad udsat for politisk påvirkning, fordi medlemsstaterne i EU har tilsluttet sig en række overordnede mål for CO₂-reduktion. Boks 13 viser, hvordan disse overordnede EU-mål kommer til udtryk i kommunernes indsats på klima og energiområdet.

Boks 12: Fra EU-mål til kommunernes indsats på klimaområdet		
EU2020-strategi	Danmarks nationale reformprogram	Kommunernes indsats
<ul style="list-style-type: none"> - 20 procent CO₂-reduktion i forhold til 1990-niveau - 20 procent forøgelse af vedvarende energi - 20 procent energieffektivisering 	<ul style="list-style-type: none"> - 20 procent CO₂-reduktion fra ikke-kvoteregulerede sektorer i forhold til 2005-niveau - 30 procent forøgelse af vedvarende energi - 10 procent anvendelse af vedvarende energi i transportsektoren 	<p>Handlingsplaner for at reducere og forebygge CO₂-reduktion i offentlige bygninger og effektivisere energiforbruget i kommunerne.</p>

Boks 13: Et eksempel fra byrådsmøde i Lejre Kommune 27.03.2017
<p>Byrådet skal beslutte om, der skal foretages en energirenovering af vejbelysningen. Der er beregnet en årlig energibesparelse på ca. 149.700 kWh ved udskiftning af 1.024 lyskilder. Dette er et eksempel på, hvordan målet om energieffektivisering kommer til udtryk i kommunalbestyrelsesdagsordenerne.</p>

4.2.3 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende social inklusion

Ca. 13 procent af EU's politiske påvirkning af kommunerne omhandler social inklusion.

Socialområdet er også et område, hvor EU har politisk indflydelse på de danske kommuner. EU2020-strategien indeholder et mål om at reducere fattigdom og social eksklusion i EU. Påvirkningen af det sociale område fra EU genfindes i kommunale strategier for at skabe social inklusion. Det sker bl.a. via kommunale initiativer til områdefornyelse, der rækker ud til samfundets svageste og søger at få dem socialt aktiveret og i beskæftigelse. Da kommunerne har ansvaret for at føre socialpolitikken ud i livet, arbejder kommunerne med de ovennævnte tiltag på den ene eller anden måde.

Boks 14: Fra EU-mål til kommunernes indsats på socialområdet		
EU2020-strategi	Danmarks nationale reformprogram	Kommunernes indsats
<ul style="list-style-type: none"> - Fremme af social inklusion via reduktion af fattigdom - Sigter mod at bringe mindst 20 mio. mennesker uden for risiko for fattigdom og social udstødelse 	<p>Regeringens 10 mål for social mobilitet.</p> <p><i>Flere skal være en del af arbejdsfællesskabet:</i></p> <p>1. Udsatte børn og unges faglige niveau i folkeskolen skal forbedres.</p>	<p>Kommunerne har et ansvar for at føre socialpolitikken ud i livet og arbejder derfor med de forskellige indsatsområder.</p>

	<p>2. Flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.</p> <p>3. Flere personer med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse.</p> <p>4. Flere personer med psykiske vanskeligheder eller sociale problemer skal i uddannelse og beskæftigelse.</p> <p>5. Flere personer udsat for vold i nære relationer skal i uddannelse og beskæftigelse.</p> <p><i>Færre skal være socialt udsatte:</i></p> <p>6. Færre udsatte unge skal begå kriminalitet.</p> <p>7. Færre skal være hjemløse.</p> <p>8. Større effekt af stofmisbrugsbehandlingen</p> <p>.</p> <p>9. Større effekt af alkoholbehandling.</p> <p>10. Flere udenfor arbejdsfællesskabet skal deltage i den frivillige indsats.</p>	
--	--	--

Boks 15: Et eksempel fra borgerrepræsentationsmøde i Københavns Kommune 02.02.2017

Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune skal tage stilling til, om der skal opføres 10 skæve boliger. Skæve boliger opføres til hjemløse og særligt udsatte borgere, som har svært ved at indpasse sig eller ikke magter at bo i et traditionelt bomiljø. Disse nye skæve boliger er med til at sikre, at flere hjemløse får og fastholder egen bolig. Ifølge EU2020-strategien skal medlemsstaterne fremme det fælles kollektive og individuelle ansvar for at bekæmpe fattigdom og social eksklusion, og det er netop formålet med den nationale handlingsplan om bekæmpelse af hjemløshed og social eksklusion. Derfor viser dette eksempel, hvordan EU har en indirekte politisk påvirkning indenfor socialområdet.

4.2.4 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende beskæftigelse

10 procent af EU's politiske påvirkning af kommunerne omhandler beskæftigelse.

EU har i EU2020-strategien et mål om, at beskæftigelsesfrekvensen for befolkningen mellem 20-64 år skal øges til mindst 75 procent, gennem blandt andet en større inddragelse af kvinder og ældre arbejdstagere, samt bedre integration af migranter i arbejdsstyrken. Påvirkningen af beskæftigelsesområdet fra EU genfindes i kommunernes beskæftigelsesplaner. Boks 16 viser, hvordan overordnede EU-mål på beskæftigelsesområdet kommer til udtryk i kommunernes beskæftigelsesindsats.

Boks 16: Fra EU-mål til kommunernes indsats på beskæftigelsesområdet		
EU2020-strategi	Danmarks nationale reformprogram	Kommunernes indsats
- Beskæftigelsesfrekvensen for befolkningen mellem 20-64 år skal øges til mindst 75 procent, gennem blandt andet en større inddragelse af kvinder og ældre arbejdstagere, samt bedre integration af migranter i arbejdsstyrken	- Fremme af arbejdsmarkedsdeltagelse for flygtninge og indvandrere - Integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet - Ledige under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse skal have et uddannelsesrettet tilbud senest efter en måneds ledighed	Kommunerne har et medansvar for at føre beskæftigelsespolitikken ud i livet og arbejder derfor med de forskellige indsatsområder.

Boks 17: Et eksempel fra byrådsmøde i Guldborgsund Kommune 14.12.2017
Guldborgsund Kommunes beskæftigelsesplan har fokus på opkvalificering, uddannelse og understøttelse af borgere, der står udenfor arbejdsmarkedet. Der er et særligt fokus på at få unge i uddannelse, langtidsledige tilbage på arbejdsmarkedet samt få flygtninge hurtigt i job og uddannelse. Eksemplet viser, hvordan kommunens arbejde indenfor beskæftigelsesområdet indirekte påvirkes politisk af EU.

Boks 18: Et eksempel fra byrådsmøde i Syddjurs Kommune 29.03.2017
Byrådet skal godkende udkast til en partnerskabsaftale, der er udarbejdet med et ønske om at etablere et samarbejde omkring uddannelse og beskæftigelse i bygge- og anlægsbranchen og indenfor fremstillingsindustrien. Der refereres til nationale målsætninger om at øge tilgangen til erhvervsuddannelserne. I aftalen skal unge mellem 18-30 år uden erhvervsuddannelse opfordres til at tage en erhvervsuddannelse eller job indenfor brancherne. Ydermere skal flygtninge hjælpes ud i erhvervslivet. Eksemplet viser, hvordan EU2020-strategien påvirker kommunen indenfor både beskæftigelses- og uddannelsesområdet, eftersom den nationale handlingsplan udarbejdes på baggrund heraf.

4.2.5 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende uddannelse

4 procent af EU's politiske påvirkning af kommunerne omhandler uddannelse.

EU har i EU2020-strategien vedtaget en række benchmarks på bl.a. uddannelsesområdet, som medlemslandene skal arbejde for at opfylde inden år 2020. Boks 19 viser, hvordan overordnede EU-mål vedrørende uddannelse kommer til udtryk i kommunernes indsats.

Boks 19: Fra EU-mål til kommunernes indsats på uddannelsesområdet		
EU2020-strategi	Danmarks nationale reformprogram	Kommunernes indsats
- Under 15 procent 15-årige må have manglende færdigheder i læsning,	- Reducere uddannelsesfrafaldet til 10 procent for de 18-24-årige	Kommunerne har et medansvar for at føre uddannelsespolitikken ud

matematik og fysik/kemi - Under 10 procent unge må droppe ud af uddannelser - Mindst 40 procent 30-34-årige skal have gennemført en form for videregående uddannelse.	- Øge andelen af de 30-34-årige, der har afsluttet en videregående eller tilsvarende uddannelse, til mindst 40 procent.	i livet og arbejder derfor med de forskellige indsatsområder
---	---	--

Boks 20: Et eksempel fra borgerrepræsentationsmøde i Københavns Kommune 18.05.2017

Borgerrepræsentationen skal godkende et forslag om, at der skal være mulighed for at stilling til skolers faglige handlingsplan de år, hvor der ikke udarbejdes en kvalitetsrapport. Kravet om kvalitetsrapporter er kommet med ændringer i folkeskoleloven i 2006 og er ikke en EU beslutning. Kvalitetsrapporter tjener det formål at sikre en ordentlig kvalitet i folkeskolen og dermed sikre et mere effektivt og kvalificeret uddannelsessystem. Kvalitetsrapporter er dog en måde at sikre, at de danske kommuner og skoler lever op til de målsætninger, der fastsættes i EU's 2020 mål. Eksemplet viser, hvordan et politikområde, der er et nationalt anliggende, bliver påvirket politisk af EU.

4.2.6 Eksempler på politisk påvirkning vedrørende "Andet"-kategorien

11 procent af EU's politiske påvirkning af kommunerne hører under "Andet"-kategorien.

Et eksempel på "Andet"-kategorien under politisk påvirkning er projekter, der får EU-støtte. Årsagen til at EU-støtte i indeværende analyse behandles som værende politisk påvirkning, er at kommunerne i denne forbindelse ikke er juridisk bundet af EU-lovgivning. EU har forskellige støtteprogrammer, og nogle af dem forvaltes gennem nationale- og regionale myndigheder via fonde såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Disse programmer udgør næsten 80 procent af EU-budgettet.

Boks 21: Eksempel fra byrådsmøde i Viborg Kommune 30.08.2017

Byrådet skal beslutte om, de fortsat ønsker at deltage i MTIC. MTIC er et forpligtende samarbejde mellem Region Midtjylland, kommuner i regionen, VIA University College og Aarhus Universitet (AU). MTIC har til formål at understøtte private virksomheder i at opnå vækstpotentiale og bidrage til, at de kan udvikle globalt relevante sundheds- og velfærdsteknologiske produkter og løsninger, der bidrager til løsning af Danmarks udfordringer på området. MTIC får støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling.